

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEPHONE: (312) 535-9500

Vol. LXIX Kaina 15 c.

KETVIRTADIENIS — THURSDAY, RUGPIJTIS — AUGUST 14, 1975

Nr. 189

LKB Kronika Nr. 16

Kūčių vakarą ateistinis vaidinimas neįvyko

Mokytoja bandė išjuokti tikinčiuosius mokinius, ir pati apsijuokė

19

Utena.

Jonas Baronas, 20-ties metų amžiaus, invalidas, gyvena senelių namuose ir mokosi Tilvyčio suaugusiųjų vidurinės mokyklos VI b. klasėje. Mokytojai pareikalavo, kad jis parašytų straipsnį prieš bažnyčią ir kunigus. J. Baronas griežtai atsisakė. Po pamokų mokytojų kambaryje buvo kamantinėjamas dėl tikėjimo.

— Aš esu ne mažas vaikas ir jūs neturite jokios teisės verst mane rašyti antireligines temas, atsiukio mokinius.

Mokytojai nepajėgė ginčytis: — Davatka, asilas, piemuo, neapsižiūbęs, — piktai žodžiais buvo užgauliojamas mokinių. Labiausiai užgauliojo mokyto. Skvaržinskaitė. Nuo to laiko J. Baronas kasdien būdavo užgauliojamas.

1975 sausio 15 Jonas Baronas nuvažiavo į švietimo ministeriją ir apskundė. Po to mokinius buvo perkeltas į Ukmergės mokyklą ir pradėta tirti aukščiau paminėti faktai. Pasirodė, kad mokyto. Skvaržinskaitė inspiruodavo mokslo dalies vedėjas mokyto. Trumpickas. Mokyto. Skvaržinskaitė dėl šitokio savo elgesio buvo perspėta, o mokyto. Trumpicką pažadėjo nuo 1975 balandžio 1 atleisti iš darbo.

1975 kovo 4 J. Baronas gavė sutikimo mokyti. Trumpicką, kuris, girdint mokiniams Grigoniui ir Liūimui, invalidą mokinių išvadiuoti šunimi.

Klaipėda

Klaipėdos I-os vidurinės VI kl. mokiniams buvo liepta atsakyti į tokias anketos klausimus: Ar tik Dievas? Ar lankai bažnyčią? Ar moki poterių? Kas juosė Pirmajai Komunijai? Kas šeimoje tiki ir lanko bažnyčią. Mokiniai atsakė įvairiai: "Kas jums, moky-

tojau, rūpi — tai mano asmenišką reikalą". "Dievą tikiu, bažnyčią lankau, poterių moku. Pirmajai Komunijai ruošis padėjo mama" ir pan. Po anketa mokiniai turėjo pasirašyti. Iš tikinčiųjų mokinių klasės auklėtojas Sabeckas pradėjo tyčiotis: "Na, davatka, gal šandien i mokyklą užsikabinusi kryželį atėjai? — šaipėsi auklėtojas Sabeckas iš vienos tikinčios mergaitės.

Palanga.

Kurorto vidurinėje dirbanti ateistė mokyto. Glinskienė per pamokas tyčiojosi iš religingų moksleivių. 1975 prieš Velykas mokyto. Glinskienė kalbėjo moksleivėi Atkočiūnaitėi:

— Tu per dažnai lankai i bažnyčią, kaip tikra davatka. Tikriausiai, esi vienintelė tokia atsilikusi klasėje.

— Ne taip jau dažnai einu i bažnyčią, — tik sekmadieniais, — ramiai atsiliepė mergaitė, — ir šito man niekas neuždau.

— Mokytoja, ji ne viena tokia, — atsiliepė mokinė Šileikytė. — Aš taip pat lankau bažnyčią. Vėlykų visą naktį adoruosiu prie Kristaus karsto. Jeigu netikite, ateiškite pažūrėti.

Mokiniai pradėjo juoktis, o mokytoja išėjo iš klasės.

K. Naumiestis.

Kudirkos Naumiesčio vidurinėje 1974 per Kūčias po pamokų turėjo įvykti ateistinis vakaras. VII klasės auklėtojas Algis Domijonaitis "artistais" parinko tikinčius moksleivius: Gintą Venckų, Raimundą Žibą ir Aldoną Stebulytę. Venckui reikėjo vaidinti kleboną, o kiti turėjo išjuokti tikinčius žmones, primančius sakramentus. Kitiems klasės mokiniams buvo liepta vaidinti ir lanko bažnyčią. Mokiniai atsakė įvairiai: "Kas jums, moky-

vaidinimą tėvams nieko neprasikask reikalas". "Dievą tikiu, bažnyčią lankau, poterių moku. Pirmajai Komunijai ruošis padėjo mama" ir pan. Po anketa mokiniai turėjo pasirašyti. Iš tikinčiųjų mokinių klasės auklėtojas Sabeckas pradėjo tyčiotis: "Na, davatka, gal šandien i mokyklą užsikabinusi kryželį atėjai? — šaipėsi auklėtojas Sabeckas iš vienos tikinčios mergaitės.

Portugalai naikina komunistų lizdus

LISABONA. — Riazusės ir komunistinių būstinių užpuolimai Portugalijoj tęsiasi. Antradienį buvo sunaikinti keturi raudonųjų centrai. Karinė valdžia kaltina buvusio režimo žmones, kraštutiniai dešiniuosius, kurstant minia. Kaltina ir tuos, kurie perėjo sieną i Ispaniją. Suėmė 10 asmenų, juos kaltina kontrrevoliucija.

Ispanijoj sklinda žinios, kad policija sulaukė lėktuvų, turėjusių pakilti iš pasienio aerodromo ir Portugalijos teritorijoj išmėtyti antikomunistinius atsišaukimus.

Braga mieste nuo sekmadienio kas vakaras vyksta riazusės. Žužeista apie 50 žmonių. Tame mieste ir Viseu visos marksistų įstalgos sunaikintos. Valdžia turi žinių, kad antikomunistai sudarė akcijos grupes ir žada veikti ir toliau, neleis steigti komunistams būstines. Grupės turi ryšių su egzistuojančiomis politinėmis partijomis ir palaiko kontaktą su egzilais Ispanijoje. Karinė junta kaltina ir vietos administraciją, policiją, kad jie nieko nedaro "barbarams" sudrausti.

Pranešama ir apie riazusės Azorų salose.

Valdancioj trejkukė vakar buvo sušaukusi kariuomenės įgulų vadų susirinkimą ir tarėsi, kaip suvaldyti jau nesuvokiamas antikomunistines minias.

Lenkai veteranai gina Pabaltijį

WASHINGTONAS. — Helsinkio konferencijos išvakarėse Lenkų veteranų susivienijimas, Post 37, pasiuntė prezidentui Fordui ir valstybės sekretoriui Kissingeriui telegramą, kurioje prašo prezidentą rasti reikalingą Helsinkio deklaracijai, jog Amerika nepripažins Sovietų Sąjungos įvykdytos inkorporacijos buvusių laisvų respublikų Lietuvos, Latvijos ir Estijos. Toliau prašo pasakyti, jog vyriausybė prie šinsis, kad Rytų Europa būtų ir toliau valdoma vien komunistų partijų, paneigiant pagrindines žmogaus laisves, kokias turi Vakarų demokratijos. Tie kraštai prieš savo valią yra Maskvos hegemonijos vergai.

Palangos pušynė

(Prieškarinė nuotrauka)

Siūlo Izraelio - Jordanijos konfederaciją

VIENA. — Per Austrijos televiziją kalbėdamas, Izraelio premjeras Jitzak Rabin pasiūlė konfederaciją su Jordanu. Tokiu būdu būtų išspręsta Palestinos valstybės problema. Jeigu tokia valstybė, kaip dabar kai kas siūlo, tarp tų dviejų kraštų būtų sukurta, būtų lygu bombai, kuri anksčiau ar vėliau turėtų sprogti. Jis pakartojo, kad Izraelis niekad nesiderės su palestininiais. Tą teisę turinti Jordanija, bet arabų šalių konfederacija Rabate praėjusiais metais spalio mėnesį Jordanijai tokių įgaliojimų nesuteikė. Tada arabai nutarė Palestinos išaisninimo organizaciją laikyti vienintele, kuri gali kalbėti visų palestininčių vardu.

JERUZALĖ. — Į Izraelio pusę iš Jordanijos buvo paleistas svidinys, tik jis žalos nepadarė. Išsautas sovietų gamybos patranka, vadinama "Katiuša". Sausymai iš Jordanijos esti labai reti.

Miki patenkintas vizitu į Ameriką

TOKIO — Grįžęs iš Amerikos, Japonijos ministeris pirminkas Takeo Miki savo tautiečiams papasakojo įspūdžius ir pasidžiaugė, kad Japonijos ir Amerikos santykiai ateity bus dar geresni. Jis galėjo pasigirti, jog Amerika Japoniją vadina vienintele Azijos šalimi, kur yra tikra demokratija.

Dar Miki minėjo, kad Japonija pritaria amerikiečių buvimui Pietų Korėjoje.

Sausra prie Volgos

MASKVA. — "Izvestija" skundžiasi, kad sausra labai paženklė derliui žemutinės Volgos srityje. Toji sritis, kaip ir Ukraina, Sovietijoj yra derlingiausios.

Visur mato CIA šmėklą

NEW DELHI. — Amerikos ambasadorius William Saxbe pasakė Indijos ministerei pirminkei Indira Gandhi, kad jis turės atsistatydinti ir grįš namo, jei Indijos kairieji ir toliau visos šio krašto bėdas vers ant CIA. To jam per daug. Visur pasauly prasidėjo manija matyti Amerikos ranką, kai kraštai nesugeba patys susitvarkyti. Indijos radikalai neatsilieka.

Dirbtinis emeraldas

KYOTO. — Japonų keramikos kompanija išrado dirbtinį emeraldą. Jis niekuo nesiskiria nuo originalaus. Jo kaina busianti mažiau, negu pusė tikro emeraldo. Emeraldas vienas karatas rinkoj parduodamas nuo 1,300 iki 8,300 dolerių.

Rytų Vokietijos pasienio policininkas

BERLYNAS. — Prieš 14 metų buvo pradėta statyti Berlyno gėdos siena. Nuo to laiko 70 vokiečių, norėjusių patekti iš Rytų į Vakarų Berlyną, buvo nušauti. Dar kiti 96 žmonės žuvo, norėję pabėgti iš Rytų Vokietijos į vakarus kitais keliais, per eiti spygiuotus vietas ir minų laukus.

Nežinoma, kad būtų kas žuvels, norėdamas perbėgti iš Vakarų į Rytus. Nebuvo net tokių mėginimų.

MASKVOS KALTINIMAI PRIEŠ PEKINĄ

MASKVA. — Sovietų darbininkams skiriamas laikraštis "Trud" vėl parašė piktą straipsnį prieš Kiniją. Kinija, laikraščio žodžiais, paveldėjo seną, iš vidurinių amžių imperatorių politiką kištis ypatingai į pietinių kaimynų reikalus, laikyti juos savo vasalais. Nesiliauja ji nei dabar variusi subversinę politiką Burmoje, Indijoje, Tajuje, Melezijoje, Indonezijoje ir dar kitur.

Maskvos laikraščiuose mėgstama cituoti visa, kas nepalankaus apie Kiniją rašoma svetur. Dabar veik kasdien minimi Indijos, Sri Lankos ar Mongolijos laikraščių pasisakymai prieš Kiniją.

Kremlius analizuoja ir naujausius Kinijos žemėlapius, kur kinų žemėmis pažymėtos ne tik tos teritorijos, kurios priklauso Sovietijai, bet ir esančios pietuose. Vietnamo, Laos ar Kambodijos salos vadinamos "mūsų žemėmis". Pietų Kinijos jūra kitaip ir nelaikoma, kaip kinų vidaus vandenimis.

Kariuomenės laikraštis "Kras

naja Zvezda" kaltina Pekiną, kad jis pasinaudodamas kitų rodomais draugiškaisėjimais, tuo pačiu jiems neatsilygina, bet siunčia agentus ir kursto tas tautas. Daugiausia subversyvaus elemento esą infiltruota į Indiją, Maleziją ir Indoneziją, o Mongolijai grasina karine intervencija.

Iš tų ir kitų spaudos pasisakymų prieš Kiniją matyti, kad Maskva skuba sudaryti "saugumo" sistemą, suburti visas Azijos šalis ir Pekiną izoliuoti.

Amin grasina Amerikai

KAIRAS. — Ugandos prezidentas — diktatorius Idi Amin, pirminkaujas 46 Afrikos valstybių organizacijai, lankydamsis Kaire minėjo, kad rudenį jis atvyks į Jungtines Tautas ir norės apsilankyti Washingtone, susitikti su Fordu. Jeigu Fordas atsiskaitų jį priimti, tai jis, Amin, reikalaus Jungtines Tautas iš New Yorko iškelti į kurį kitą "draugiškesnį" kraštą.

Meksikos teroristai

MEKSIKOS MIESTAS. — Penki meksikiečiai komunistai įėjo į restoraną ir pradėjo šaudyti į du policininkus. Nušovė ne tik tuos du, bet ir dar tris valdžios pareigūnus. Pasišalinę palikę raštelį, kad jie priklauso "Rugsėjo 23-čios" komunistų lygai, kuri per paskutiniuosius aštuonis mėnesius nušovė 14 policininkų ir apiplėšė kelis bankus.

Kas nori pirkti liuksusinių laivų?

WASHINGTONAS. — Amerikos liuksusinių keleivinių laivų "SS United States" parduodamas. Jo pastatymas kainavo 79,5 mil. dolerių, o dabar atiduodamas už 7,5 mil. dol. 1972 buvo irgi pasiūlymas parduoti, kaina tada nurodyta 12,1 mil. Nepardavė, nes pirkėjas atsirado tik vienas ir tas nebuvo pajėgus tiek mokėti.

RIYADH. — Saudi Arabijos laikraščiai rašo apie pasiektus susitarimus tarp Irako ir Sirijos. Kelis mėnesius tie du kraštai pykosi dėl Eufrato upės vandens, bet Saudi Arabijai tarpininkaujant, pavyko visus nesuipratimus išspręsti.

NEW LONDON, Conn. — Nuo kitų metų liepos mėnesio į Pakrantių apsaugos Akademiją bus priimamos ir moterys.

Jurgis Mačys, gimęs 1908, naujas žemės ūkio mokslų daktaras. Jis apgynė disertaciją: Pomidorų, ridikėlių ir žiedinių kopūstų naujų veislių sukūrimas Lietuvoje. Baigęs Lietuvos žemės ūkio akademiją prieš karą, studijas gilinio Prancūzijoje. Lietuvoje jis ilgą laiką dirbo sėklininkystės srityje ir nuo 1957 Vytėnų Sėklininkystės stoties vedėjas. Jis išauginęs 20 naujų daržovių veislių bei hibridų. Jo iškeltos naujos daržovių veislės esančios plačiai pasisklidusios Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje ir kai kuriuose Sibiro rajonuose. (E.)

Vilniuj 70 tūkstančių telefonų

VILNIUS. — Vilniškės Eltos žiniomis, į Vilniaus miesto telefonų tinklą buvo įjungtas 70 tūkstantis telefonų aparatas. Nuo 1961 mieste abonentų skaičius paaugo 26,5 tūkstančio. Naujos telefonų stotys buvo įrengtos Lvojos gatvėje ir Lazdynuose. Lazdynų stotis esanti didžiausia Lietuvoje, galinti aptarnauti 20,000 abonentų.

MIAMI. — Hondure, Vid. Amerikoj sausra sunaikino 80% viso kukurūzų derliaus, ir žmonės badauja. Prie menko derliaus dar prisidėjo ir pernai per kraštą perėjęs uraganas Fifi.

BUENOS AIRES. — Dešimt ginkluotų vyrų pagrobė 72 metų Luis Domenech, vienos naftos perdavimo įmonės vadovą. Laukiama, kokios sumos jie pareikalau.

BOSTONAS. — Rasinės riazusės Bostone atsinaujino antradienio vakare, tęsėsi iki trečadienio ryto. Vienas baltasis jaunuolis labai sunkiai sužeistas, kiti devyni, irgi baltieji, kiek lengviau. Sumita 20 žmonių.

ATENAI. — Teisiant 31 karininką iš senųjų karinio režimo laikų, vienas liudininkas, parlamento narys Minis, pagrasino kaltinamųjų advokatui, kad jis galės sutraukti jo galvą. Tada visi penki advokatai iš teismo salės išėjo.

KALENDORIUS

Rugpjūčio 14: šv. Demetrijus, šv. Atanazija, Grintautas, Pajauta.

Rugpjūčio 15: Marijos Dangun Paėmimo šventė — Zolinė; šv. Tarcizijus, šv. Limbanija, Utenis, Sigita.

Saulė teka 5:56, leidžias 7:54.

ORAS

Dalnai saulėta, 60% galimybės lietaus su perkūnija, apie 85 laipsniai.

Stockholmo laikraštis "Expressen" rugpjūčio 2 dėjo šią nuotrauką, kai du latviai iš Stockholmo, protestuodami dėl Pabaltijų "užmiršimo" viršūnių konferencijoje, Helsinkio gatvėje buvo prisirakinę.

LIETUVOS VYČIŲ VEIKLA

Redaguoja Emilija Pakalniškienė. Rankraščius siųsti adresu:
E. Pakalniškienė, 3948 S. Artesian Ave., Chicago, Ill. 60629
Telefonas FR 6-6489

VYČIŲ SEIMO BANKETAS

Seimo banketo garbės svečiai bus kaip ir apvainikavimas ketverių metų darbo. Simas Kudirkas, kuris kančios istorijoje liks ir kurio atvykimas į Jungtines Amerikos Valstybes yra kaip stebuklas, tą vakarą bus paskelbtas Lietuvos vyčių organizacijos garbės nariu. Buvęs kongreso atstovas iš Illinois Robert Hanrahan, kuris Kongrese vadovavo pastangoms Kudirka išlaisvinti, bus apdovanotas kunigo Jono Jutkevičiaus auksiniu "Lietuvos Draugo" medaliu.

Banketas bus pajaujintas įdomia menine programa, kurią atliks du vietiniai vyčiai solistai.

Tenorai Liudas Stukas nėra svetimas muzikiniame pasaulyje, o dainavimą jis myli labiau už viską. Anksčiau dainavo baritonu, dabar dainuoja dramatinio tenoru. Jo blasa yra daug kas girdejęs. Jis dainavo daugelį vietų rytinėse Amerikos pakrantėse, keliose New Jersey operose, Chicago lietuvių operoje, įvairiose Kanados miestuose, Vokietijoje, Italijoje ir keliuose Pietų Amerikos kraštuose. Yra dainavęs ir televizijoje.

Muzika užpildo gyvenimą ir sopranui Genevieve Mazur. Dainuoja ji nuo pat mažų dienų. Studentė tebedūdama dainavo Farleigh Dickinson universiteto choro. Yra daug kartų dainavusi solo. Su "Zibuoklių" sekstetu koncertavo daugelyje miestų rytinėse pakrantėse, Kandoje ir Chicagoje. Dainavo televizijoje. Ji yra bažnyčios vargonininkė ir muzikos mokytoja.

Per banketą taip pat bus paskelbti vyčių stipendijos laimėtojai, ir bus pristatyta nauja centro valdyba. Juozas Janulaitis ir Aleksandras Vasiliauskas už nuopelnus organizacijai bus pakelti į garbės narius.

Banketo vadovu bus dr. Jokūbas Stukas, vyčiams gerai pažįstamas. Jis yra tarptautinės prekybos instituto Seton Hall universitete vedėjas ir profesorius, ir yra vadovavęs daugeliui mūsų organizacijos komitetų, ir buvęs centro valdybos pirmininku.

(Iš Vyčio)

AUKOKIME STIPENDIJOMS

25 kuopa Clevelande ir 29-jo Newarko paaukėjo po 50 dol. vyčių stipendijų fondui. Taip pat nemažai davė 19 kuopa Pittsburghe, 79 Detroito, 100 Amsterdamo ir 141 Bridgeporto. Kiti aukavę mažesniais sumomis. Toliemesnės aukos laukiamos. Jas reikia siųsti stipendijų komiteto išdėdiniui Antanui Mažeikai, 149 — 31 120th St., So. Ozone Park N.Y. 11420. Kam bus paskirtos stipendijos, paskelbta bus per seimo banketą rugpjūčio 23-čią New Yorko.

VYČIŲ CHORO GEGUŽINĖ

Chicago vyčių choro gegužinė bus rugpjūčio 31-ą vyčių nuosavybėje. Choriškai prašomi atsivesti šeimas ir naujus dainininkus.

Illinois-Indianos apygardos naujų narių verbavimo varžybose antrą vietą laimėjo Sabina Klatt. Dovana jai įteikia aldermanas Kenneth Jaksy.

Nuotr. V. Noreikos

DETROITO ŽINIOS

TRUMPAI

— Tautos šventės minėjimas įvyks rugsėjo 7 d., ruošia LB apylinkės valdyba. Visose trijose lietuvių bažnyčiose 10:30 val. pamaldos, iškilmingas minėjimas vyks Kultūros centre ir prasidės 12:30 val. Paskaitą skaitys prof. dr. Vytautas Bieliauskas, kurioje jis palies ir JAV detantės politiką su rusais ir jos poveikį lietuviams. Meninėje dalyje šoks Šilainė, o Karolis Balys ir Taura Zarankaitė atliks deklamacijas. LB apylinkės valdyba kviečia organizacijas pamaldose ir minėjime dalyvauti su vėliavomis, visuomenę kviečia skaitlingai dalyvauti.

— Karinių organizacijų (savanorių, ramovėnų, būrių) anksčiau skelbtas išvaizavimas rugsėjo 17 d. Kizių vasarvietėje atšaukiamas dėl techniš-

klių. Nauja vieta ir data bus paskelbta vėliau.

— Šv. Antano parapija, nepaisant lietuvių gyvenviečių pasikeitimų, tvirtai laikosi ir apjungia 280 šeimų.

— Tautinės sąjungos skyriaus kalendorius rugsėjo 14 d. išvyka — gegužinė šadeikų sodyboje ir lapkričio 9 d. kartu su Detroito Neo-Lithuanian ruošia laikraščio "Dirvos" 60 metų sukakties minėjimą lietuvių namuose.

— SLA 200 kuopos išvaizavimas — gegužinė įvyks rugpjūčio 31 d. šaulių stovyklavietėje "Pilėnai". Kuopos vadovybė kviečia ir visuomenę išvykoje dalyvauti. Pradžia 10 val.

— Detroito žurnalisto popietė įvyko rugpjūčio 10 d. Sofijos ir Adolfo Vasiulių sodyboje, dalyvavo arti 100 spaudos žmonių ir jų

Lietuvos vyčių 141 Bridgeporto kuopos valdyba gauna teisių raštą per pirmąjį Gintaro balių. Kuopos pirmininkė Trainienė priima jį iš centro valdybos vicepirmininko Anthony Miner. Kuopos vicepirmininkams — Ivaškienei ir Sylvester Marcavage stebint.

MŪSŲ KOLONIJOSE

Athol, Mass.

KVIECIAME Į PIKNIKĄ

Šv. Pranciškaus parapijos komitetas ir klebonas kun. Justinas Steponaitis kviečia visus apylinkės lietuvius dalyvauti jų metiniame piknike, kuris bus Lietuvių vasarnamyje, Gardneje, prie 2-A kelio, prie gražaus ežero. Tai įvyks sekmadienį, rugpjūčio 17 d. Komitetas pasiūlo visus pavalgydinti skaniais pietumis; bus ir įvairios dovanos, šokiai. Prašome atsilankyti, su mumis ir kitais lietuvišiais pasisvečiuoti.

Komitetas

Worcester, Mass.

KULTŪRINIS SAVAITGALIS

Rugpjūčio 30-31 d. L. Š. S. T. Naujosios Anglijos rinktinė Maironio Parke ruošia kultūrinį savaitgalį. Jo programa tokia: Rugpjūčio 30 d. (šeštadienį) — 10 val. ryto registracija, 12 val. vėliavų pakėlimas ir savaitgalio atidarymas, 12:30 val. užkandžiai, 1:30 val. paskaita ir diskusijos. 3 val. bus rodomos skaidrės iš ketvirtosios kultūrinės savaitės ir kultūrinio savaitgalio, kurie įvyko 1973 m. Chicagoje ir Montrealyje.

7 valandą vakare — vakarienė ir programa, kurią atliks mūsų kolonijai gerai žinoma ir mylima solistė Daila Mongirdaitė - Richardson iš Bostono; ji jau keletą kartų savo gražiu balseliu yra žavėjusi mus. Akompanuos S. Cibas. Po programos — šokiai iki vėlaus vakaro, grojant puikiam orkestrui.

Rugpjūčio 31 d., sekmadienį — 10 val. ryto šv. Mišios šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje. Šauliai dalyvauja su vėliavomis ir su uniformomis. 12 val. — pietūs Maironio Parke. 1:30 val. p. p. — prizinis šaudymas, 6 val. — vakarienė Maironio Parke, 7 val. — trefų įteikimas laimėjusiems šaudymams, 7:30 val. — vėliavų nuleidimas, 8 val. —

sukviestu svečių. Su dideliu dėmesiu buvo išklausyta dr. Zenono Rekašius kalba "Ryšiai su Lietuva — praeities pamokos ir ateities perspektyva", sekė įdomios diskusijos. Vėliau gražioje gamtoje vyko užkandžiai, kuriuos paruošė Bronė Selenienė, jai talkino arba kepsniais prisidėjo: Sofija Vasiliūnė, Angelė Dudienė, Irena Alantienė, Marija Gražulienė, Erna Garliauskienė, Elena Karvelienė, Liudas ir Onutė Selenai. (Apie ryšius su Lietuva ir ta tema gyvas diskusijas bus plačiau atneamtas ketvirtadienį).

— Vilniaus dienos minėjimą ruošia spalio 5 d. Lietuvių namuose Vilniaus krašto lietuvių sąjunga. (slz)

atsisveikinimo laužas. Programą atliks patys šauliai.

Bus ir Sibiro tremtinės Elenos Juciūtės parodėlė rankdarbių, kurie padaryti primityviu būdu Sibiro tremtinių Tai autorė "Pėdos Mirties Zonoje" knygos, kurią turėtų perskaityti kiekvienas lietuvis, bet ypačiai šauliai.

Si Naujosios Anglijos šaulių sąjungos rinktinė yra labai jauna. Įsteigta šių metų pavasarį, bet entuziastingi ir prityrusi šaulių vadovaujama veikla gana aktyviai. Valdyba kviečia ne tik Naujosios Anglijos, bet ir už jos ribų gyvenančius lietuvius atsilankyti į jų rengiamą kultūrinį savaitgalį, kuris tikrai kiekvienam suteiks dvasinio, tautinio ir fizinio atsimuonimo dvasios, kuri reikalinga kiekvienam, nes daugelis jau apsnūdome dvasiniai ir tautiniai.

J. M.

METINĖ GEGUŽINĖ

Rugsėjo 7 d., sekmadienį, gražioje Reinikaitių vasarvietėje, vadinamoje Point Rok, prie ežero, įvyks šv. Kazimiero parapijos metinė gegužinė. Tą sekmadienį atsisakykime kitų parengimų ir išvažiavimų, o visi dalyvaukime savo parapijos parengime. Pakvieskime ir draugus. Mūsų parapija yra mūsų antrieji namai, kuriais kiekvieno parapiječio pareiga visada rūpintis ir pagal išgales remti.

LIETUVIŲ DIENA

Rugsėjo 14 d., sekmadienį, Bostono LB apygarda Maironio Parke rengia Lietuvos dieną. Nors šventę rengia LB Bostono apygarda, bet Worcesterio LB apylinkės valdyba yra šventės šeimininkai ir kviečia visus šioje šventėje skaitlingiausiai dalyvauti, nes tai Pirmoji Lietuvių diena atstatytame Maironio Parke. Ypatinai kviečiame tuos, kurie dar nėra buvę Naujosios Anglijos Parko patalpose.

KONCERTAS IR PIETŲS

Rugsėjo 21 d., sekmadienį, 1 val. p. p. Marijos Nek. Prasidėjimo Seselių šv. Kazimiero parapijos rėmėjų skyrus ruošia Maironio Parke koncertą ir pietus. Bus paminėta Sidabrinė sukaktis vienintelio laisvame pasaulyje leidžiamo vaikų laikraščio "Eglutė", kurio organizatoriai ir leidėjai yra kaip tik Marijos Nek. Prasidėjimo seselės. Koncertą išpildys pirmą kartą Worcesterį atvykstanti jauna kylanči solistė Birutė Ona Aleksaitė. Akompanuos Vytenis Vasiulius.

Solistė gimė Suvalkų trikampyje, Burbiškių kaime, Seimų apskrityje. Jos tėvai ūkininkai. Visi namai mėgo dainuoti. Motina chore dainavo net solo. Ji ir Birutė išmokė gražių liaudies

dainų.

Birutė baigė Balstogės mokytojų instituto muzikos pedagogikos skyrių ir Varšuvos konservatoriją. Studijavo operinį dainavimą. Atliko vaidmenis konservatorijos statomose operose. Koncertavo Lenkijoje įvairiuose miestuose su simfoniniu orkestru ir pavieniui. Konservatoriją baigusi, buvo pasirašiusi sutartį su vienu teatru, bet tuo metu gavo kvietimą atvykti į JAV. Atvykusi apsigyveno Bostone ir gilina studijas Naujosios Anglijos konservatorijoje.

Solistė sėkmingai yra dainavusi Bostone, Providence, Elizabeth, Philadelphiaje, New Yorko ir kitose lietuvių kolonijose. Šį kartą ir mes turėsime progą ją išgirsti dainuojančią. Rengėjos kviečia lietuvišką visuomenę atsilankyti į koncertą, pietus ir po vasaros karščių praleisti linksmai prie vaišių stalo sekmadienio popietę, pasidalinant su savo draugais, pažįstamais praleistos vasaros įspūdžiais, išklausanč koncertą, o tuo pačiu paremsime seselių veiklą. Laukiame visų.

J. M.

GYVYBĖ ANT ŽEMĖS SENESNĖ?

Gyvybės pradžia ant mūsų Žemės planetos yra milijardą metų senesnė, negu iki šiolei buvo manyta. Toliau išvada yra padaręs rusų paleontologas Boris Timofejev, kuris savo pranešimu padarė sensaciją tarptautiniame botanikų kongrese Leningrade.

Rusų mokslininkas atrado vienacelių augalus uolienoje, kur greičiau žemėje skylių, iš 6 kilometrų gylio buvo iškelti ir viršū šie vienacelių augalai. Timofejev savo atradimą priskiria prie Proterozoicumo geologinio periodo, tarp Archeicumo ir Paleozoicumo, prieš du milijardus metų. Tasso pranešimu dar iki šiolei nebuvo rasta organinių likučių senesnių 600-700 tūkstančių metų.

(t)

Trys didžiosios dovanos

per Lietuvį Susitikimo šventę, liepos 27 dieną Putnam, Conn. traūkimo būdu atiteko: Dail. Adomo Galdiko paveikslas — Florence Casper, So. Boston, Mass. Dail. E. Marčilionienės keramika — Antaninai Deikienė, Stamford, Conn. \$100.00 dovana — Albert R. Kwet, Engelwood Cliffs, N. J. Visos dovanos jau atsiimtos. (sk.)

Popular Lithuanian

RAIŠKINTA IR PAGRAIZINTA LAIDA

Recipes

Suredagavo

Jonas Dautkavienė

Šiom dienom Draugo spaustuvis išleido šią laidą šios populiarios virimo knygos. J. Dautkavienė vėl padidino ir pagraizino šią laidą naujais patarimais.

Tai geriausia dovana naujom žmonėms ar martioms. Daugelis apdovanoja kitiems sužadinti juos su lietuvišku maistu ir virimu. Ši knyga yra sukurta daug pasisekimo lietuvių ir kitių darbuotojų ir organizacijoms.

Knyga yra labai graži ir ji tinka spaudos iliustracijoms. Labai patogu vartojimui.

Užsakykite ją paštu:

DRAUGAS Knygų Skyrius
4545 West 63rd Street
Chicago, Illinois 60629

Kaina \$2.50. Pridėkite 30 centų pašto išlaidoms. (Illinois gyventojai pridėkite 50 centų mokesčius ir paštui)

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
4545 WEST 63rd ST., CHICAGO, ILL. 60629. Tel. LU 5-9500
Second class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily, except Sundays, Legal holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society

Subscription Rates: \$25.00 — Chicago and Cook County, Illinois. Elsewhere in U.S.A. \$23.00. Canada \$25.00. Foreign Countries — \$28.00.

Chicago, Cook, Ill.	\$25.00	\$15.00	\$10.00	\$5.50
Kanadoje	25.00	15.00	10.00	5.50
Kitur	23.00	13.00	9.00	4.50
Užsienyje	26.00	16.00	10.50	6.50
Savaitinis	16.00	8.50	—	—

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytos adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada skaitytos yra užsimokėjęs.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

This publication is available in microfilm form from:
XEROX UNIVERSITY MICROFILMS
300 Zeeb Road, Ann Arbor, Mich. 48106

Tel. PR 8-3239

DR. ANNA BALIUNAS

2538 West 63rd Street
AKTŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS

Akuterija ir moterų ligos
Ginekologinė chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-4444
8007 W. 83 Pl., Justice, Ill. 599-0500
Pirma ligoninė pagal susitarimą. Jei neteisiškai, skambinti 874-8013

DR. VL. BLAZYS

PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS
Marquette Medical Center
6132 So. Kedzie Ave.
Val.: pirmad., antrad., ketv. ir penktad. 10-4, šeštad. 10-3 val.
Seštad. nuo 2 iki 3:30 val.
Ofiso telefonas: WA 5-2670
Rezid. tel. WA1800 5-3048

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 588-2233

DR. PETER T. BRAZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. pirm., ketv. 1 iki 7 popiet. antrad., penkt. 1-5, treč. ir šešt. tik susitarus.

Dr. Ant. Radoko kabineto perėmė

DR. EDMUND E. CIARA

OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
TEL. GR 6-2400
Val.: pagal susitarimą: pirmad. ir ketv. 1-4 ir 7-9; antrad. ir penktad. 10-4, šeštad. 10-3 val.

Ofs. tel. 735-4777 rez. PR 8-6888

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURG
Specialybė — Nervų ir Endokrinologijos Ligos
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Resid. tel. — GI 8-6873

DR. W. M. EISIN-EISINAS

AKUTERIJOS IR MOTERŲ LIGŲ GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neteisiškai, skambinti: MI 2-0001.

Tel. — BE 3-9883

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė Akty Ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso telefonas: PR 8-3239

DR. JANINA JAKSEVICIUS

JOKA VAIKŲ LIGOS
2538 West 63rd Street
Pirmad., antrad., ketv. ir penkt. nuo 12 iki 3 val. ir nuo 5 iki 8 val. vak., šeštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofs. FO 7-4000 rez. GA 3-7278

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. A. V. JUCAS

489-4441 — LO 1-4605
Jei neteisiškai 541-1070
ODOS LIGOS — CHIRURGIJA
Ofiso tel. 4-2123, Namų GI 8-6106

Ofiso tel. 4-2123, Namų GI 8-6106

DR. F. V. KAUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 40th Court, Cicero
Val. kasdien 10-12 ir 4-7. Trečiad. ir šeštad. tik susitarus.

DR. TERESE KAZLAUSKAS

VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTE
8785 W. 143 Street
Orland Park, Ill. 60462
Tel. 348-8887
Valandos pagal susitarimą

Tel. ofiso ir buto Olympic 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Avenue, Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. Iškrysus trečadienį ir šeštadienį 12 ir 4 val. popiet.

Tel. REhance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK

(Lietuvis gydytojas)
3925 West 59th Street
Val.: pirmad., antrad., ketv. ir penktad. nuo 12-4 val. p. p. 6-8 val. vak. šeštad. 12-2 val. p. p. trečiad. uždaryta.

DR. IRENA KURAS

GYDYTOJA IR CHIRURG
KODIKŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Valandos: Kasdien nuo 10 val. ryt. iki 1 val. popiet.
Ofiso telefonas: RE 7-1108
Rezid. telefonas: 239-2019.

Ofiso HE 4-1818, rez. PR 6-9901

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-oje ir Campbell Ave. kampas)
Val.: pirmad., antrad., ketv. ir penkt. Nuo 1 iki 7 val. p. p. Tik susitarus

Tel. — 282-4422

DR. ROMAS PETKUS

AKTŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofiso:
111 N. WABASH AVE.
4200 N. CENTRAL AVE.
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
(Kalba lietuviškai)
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses"

Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, POSLES IR PROSTATOS CHIRURGIJA
2856 W. 63rd Street
Val. antrad. nuo 1-4 popiet ir ketv. nuo 5-7 vakare

Ofiso tel. 776-2890; rez. 448-6546

DR. J. J. SIMONAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Adresas: 4255 W. 63rd Street
Ofiso tel. RE 5-4416
Rezid. GR 6-6617

Valandos: pirm. ir ketv. nuo 1 val. iki 3 val. p. p. ir nuo 7 iki 8 val. v. antr. ir penkt. nuo 1-5 val. p. p. ir vakarais pagal susitarimą

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir moterų ligos
Ofiso tel. RE 2653 W. 59th St.
Tel. PROspect 5-1223

Ofiso val.: Pirm., antr., treč. ir penkt. nuo 2 iki 4 val. ir nuo 6 iki 8 v. v. šeštad. 2-4 val. popiet ir kitu la

DIRBANTYSIS ŽMOGUS

Sovietiniai laikraščiai kalba lybėje tenka kombinuoti, kad kad kiekvieno piliečio pareiga kaip nors žmogus galėtų gyven-
daugiau dirbti, kad šalis būtų ti. Bet komunistai to nenori pri-
turtingesni. Kad valstybė pa-
jungia žmogų, kad ji padarė
vergu, niekur nekalbama, tik
gaus išnaudojimas, bet į vagys-
nuolat ir nuolat kalbama, kad
žmogus turi aukotis visuomenei,
kad žmogus turi aukotis liau-
džiui. Kas ta liaudis, tai niekas
nežino, nes iš tos aukos dau-
giausia laimi ne liaudis, bet tie,
kurie tą liaudį engia. Nuolat ra-
ginama taupyti, nuolat ragina-
liams ir nevogeti. Rodos, tai savi-
me suprantame, kad vagystė
yra nusikalstamas, tačiau Soviet-
tų Rusijoje ir jos užgrobtose
kraštuose vagystė yra kitos rū-
šies, negu kapitalistiniame pa-
sauly.

Vagystė komunistiniam pa-
sauly reikalinga ne pramogai,
bet kukliam gyvenimui. Ir labai
suprantama, kad vagia visi, kas
tik gali, nors kaip teigia E. Ju-
ciūtė savo knygoje "Pėdos mir-
ties zonoje", už vagystę tenka
labai skaudžiai nukentėti. Svar-
biausia, kad vagystė yra būtina,
kad kaip nors žmogus galėtų
išsiversti. Didžiausia tragedija,
kad vagystė pati visuomenę pa-
teisiną ir tuo būdu žalojamas
lietuvių charakteris.

Prieš kiek laiko "Drauge" bu-
vo spausdinama Šalomo Josma-
no apybraiža iš gyvenimo pa-
vergtoje Lietuvoje. Ši jo knyga
yra išleista ištisai rusų kalba.
"Drauge" buvo perspauzdinta
tik įdomesnės vietos. Ir Josma-
nas aprašinėjo, kaip žmonės
baudžiami už vagystę. Bet žmo-
nės turi gyventi ir vienas jo pa-
žįstamų skundžiasi: "kaip gali-
ma dviems gyventi už 85 rub-
lius mėnesiui". Kadangi negali-
ma, tai žmogus turi kaip nors
verstis, turi vogti ir vagia. O
kai nutveriamas, tai baudžia-
mas, nes vagiamas liaudies tur-
tas. Ir apie tą turtą komunisti-
nė Vilniaus "Tiesa" sako: "Kiek
vieno tarybinio patrioto užda-
vynys saugoti socialistinę nu-
savybę, kovoti prieš tuos, kurie
kėsinasi į ją, drįsta kišti ranką
į bendrą mūsų aruodą, ir tai su-
prantama, socialistinė nuosavy-
bė — visų mūsų bendras tur-
tas. Jis priklauso kiekvienam iš
mūsų. Todėl visokeriopai ugdy-
dami visuomenės aktyvumą dar-
be, kiekvieno piliečio asmenyje
puoselėjama ir šeiminingo jaus-
mas, skiepijama atsakomybė už
bendrą reikalą, už socialistinio
turto gausinimą ir jo tausoji-
mą". Toliau laikraštis jau skun-
džiasi, kad vistikie vagiamas, kad
vistikie negalima sukontroliuoti,
kad žmonės nori kai ką pasiim-
ti iš to "savo turto".

"Tiesa" rašo: "Ir vis dėlto
padėtis, saugant visuomeninį
turtą, dar nėra patenkinama.
Materialinių gėrybių ir piniginių
lėšų grobstymų dar pasitaiko
valstybinės prekybos ir vartoto-
jų kooperacijos sistemoje, leng-
vosios, maisto ir pieno pramo-
nės įmonėse, kai kuriuose kolu-
kiose ir tarybinuose ūkiuose".

Toliau laikraštis bando at-
skleisti, kodėl taip vyksta, lyg
nežinotų visų gyventojų atsa-
kymo, kad vagiama todėl, jog
nėra kaip gyventi.

Propaganda savo keliu, gyve-
nimas savo, todėl, nepaisant,
kaip komunistinė spauda bekal-
bėtų apie nuostabių komuniz-
mo laimėjimus ir nuostabių dar-
bininko šalies pasiekimus, rea-

KAMBONIŲ

VIENUOLIA

Romoje vyko Kambonijonų
vienuolių misijonierių kongrega-
cijos vienuoliktoji generalinė
kapitula, kurioje buvo svarsto-
mos naujų misijonierių parengi-
mo ir jų apaštalinės veiklos pro-
blemos. Kambonijonų vienuo-
lijoje pastaruoju metu ypač padi-
dėjo naujų pašaukimų skaičius.

TAKOS SAMBŪVIO APGAULĖ

Helsinkyje palaidojus pavergtųjų tautų viltis

GEDIMINAS GALVA

Europos saugumo ir bendra-
darbiavimo suvažiavimas, nese-
niai įvykęs Helsinkyje, lygina-
mas su Vienos kongresu, buvu-
siu prieš 160 m. Šių įvykių nesie-
ja net silpna gija. Ano meto ke-
turi svarbiausi Europos valdovai
siekė užgniaužti liberalizmą, de-
mokratiją ar tautinį bruzdėjimą.
Jie siekė panaikinti Napoleono
laimėjimo pėdsakus ir pasidalin-
ti jo užgrobtas žemes. Valdovų
saugumas ir ypač Rusijos prie-
spaudos išlaikymas buvo didžia-
usias to meto rūpestis. Po 40 m.
prasidėjo valdovų nesutarimai, o
po 100 m. griuvo beveik visos imperijos.

Helsinkyje trijų dienų suvaži-
vimas vyko taikos sambūvio prie-
dangioje, tačiau Rytai ir Vakarai
nesutarė beveik visais esminiais
klausimais. Pasirašytas 100 psil-
susitarimas, bet jo vykdymas pri-
klauso ne nuo geros valios, bet
nuo jėgos persvaros. Tokia sa-
ugumo samprata šiuo metu yra
žalinga Europai, o rytoj gali bū-
ti pavojinga Vakarų pasauliui, ku-
ris pasimetė pirmaisiais pokario
metais. Tuo metu lengvai susi-
gyveno su Sovietų grobio politi-
ka, o po 30 m. Vakarai Helsin-
kyje VIII. 1 pasirašė nutarimą:
"Suvažiavime dalyvaujančios
valstybės laiko nepažeidžiamas
mis esančių valstybių sienas vi-
soje Europoje". Ką Vakarai gavo
už Sovietų grobio pripažinimą?
Niekto tikro.

Palaidotos viltys

Vienos kongresas ir Europos
valstybių suvažiavimas Helsin-
kyje buvo panašūs vienu požiūriu:
pastangomis palaidoti pavergtas
mažiasias tautas. Helsinkyje val-
stybių atstovai kalbėjo apie žmo-
gaus teises, žmonių bendravimą,
bet lengva ranka pasirašė esan-
čių sienų pripažinimą, taigi už-
dėjo spaudą pavergtoms tautom.
Jos formaliai priskirtos pavergtė-
jų.

Prez. G. Fordas VII. 25 pa-
reiškė: "Aš galiu užtikrinti jus,
kad jau seniai domėjausi Lietu-
vos, Latvijos ir Estijos įjungimo
Sovietuose nepripažinimu ir šiuo
metu JAV tą patį darys. Mūsų
viešoji nepripažinimo politika
nebus paverkta Europos saugu-
mo suvažiavimo pasekų".

Po 6 dienų jis jau pasirašė
Helsinkyje politinį ir moralinį i-
sipareigojimą gerbti visų valsty-
bių, taigi ir Sovietų sienas, į ku-
rias įjungtas Pabaltijis, priešlie-
dintos Suomijos ir Rumunijos
sritys. Šiame susitarime pažeistas
ne tik tautų apsisprendimo, žė-
mės neliečiamybės pradai, bet ir
pripažintas neteisėtas kraštų už-
imimas.

AUTOBUSU PER MAROKĄ

REGINA RASLAVICIENE

13

— Pasiklausyk! — sako Rami ir bampteli
krumpliais į varį. Aiškus, skambus aidas nuvirpa per
patalpą. — Tai tikras varis, — iškilmingai užbaigia ir
palieka mus iš pakampių atskubėjusių pardavėjų va-
liai. Visi daužom lėkėtas, puodus — viskas skamba,
aidi ir taip apkurtina, kad skardą tauškindamas maty-
tum vario šedevrą turis.

Visų pinigines atsiveria ir pardavėjai vos suspėja
rįsti pundulius, kuriuos nebylys Saidas ima savo glo-
bon.

— Pažiūrėk, ar tau patinka, — tempia mane už
rankovės senutė. Virš durų kabo nudulkėjusi liktarna.
— Ar ne graži? Kaip tik tiktų mano miegamajam.

Ką gali sakyti?

— Viskas pareina nuo vietos, — išsisukinėju. —
Mano miegamajam netiktų, bet aš nežinau, kaip jūsų
atrodo.

— Penkiolika dolerių, ar ne per daug? — klausia.
— Siūlykit penkis, — patariu.

Pardavėjas už galvos susigriebia. Jiedu derasi, o
aš sprunku laukan.
Rami neragina skubėti, jam, tur būt, irgi kiek nau-
dos iš turto pirkinių būna. Aš pasilėpus už bendrakele-
vio nugaros fotografuoju puošnias tautiniais rūbais
apsirengusių moterų būrį. Nors veidai ir pridengti, bet
pro baltas marškas kyšo klostėm ir verpetais susuk-

grobimas, prieš 30 m. Sovietų į-
vykdytas, ir visais požiūriais
smerkinas rusų imperializmas.

Kaip gi suprasti šį dvideidį-
kumą? Ji galima aiškinti vidaus
politikos sumetimais, bet nėra
pagrindo teisinti JAV ir net Eu-
ropos valstybes, kurioms gresia
rimtas pavojus iš rytų, minėtu
susitarimu dar nusilpnino ir taip
blėstančią išsilaisvinimo viltį.

Sambūvio padangtė

Vakarų pasaulis, ypač JAV,
šiame pokaryje pergyveno didelį
politinį pasimetimą ir šiuo metu
jį tebestėja vadinamojo taikos
sambūvio priedangioje. JAV darė
daugelį klaidų Indokinijoje, ta-
čiau tos srities tris kraštus pra-
rado padariusi 1973 m. sausio
mėn. vadinamą taikos sutartį.
Sovietų ir kom. Kinijos ginklais
buvo užimta Kambodija, o po
jos netrukus krito Pietų Vietna-
mas ir Laosas. Washingtono ilgai
statytas politinis rūmas Azijos
žemynne staiga subyrėjo. SEATO
sąjunga Azijos žemynui ginti pa-
kriko.

Pietų Amerikoje įvyko lūžis.
JAV ipirštas politinis ir ūkinis
Kubos apsupimas jau sugriautas.
Netrukus jos turės pasitraukti ir
iš Panamos kanalo.

Pavojingas pakrikimas prasi-
dėjo Europoje, ypač Viduržemio
jūros srityje. Nelemti įvykiai prie
Atlanto vandenyno. Apie juos
kalbėjo G. Rogers (U.S. News,
1975.VIII.11) laidoje: "Mes ne-
mėgstame samysio Portugalijoje,
Aš manau, kad neabejotinas
Sovietų pagalbos teikimas Portu-
galijos komunistams. Mes žino-
me, kad Vakarų Europos valsty-
bės remia bičiulius, Portugalijos
socialdemokratų. Mano nuo-
mone tragiška padėtis, kai CIA

negali ten bendrauti su Europos
valstybėmis ir veikti užku-
lisyje..."

Europoje gali atsirasti ir dau-
giau kraštų, kuriuose pasireikš
Sovietų politinis spaudimas tai-
kos sambūvio tarpsnyje.

Sovietų spaudimas

Š. m. liepos mėn. pradžioje
Maskvoje paminėta komunistų
internacionalo VII kongreso 40
m. sukaktis. Komunistų partijos
ideologas M. Suslovas nurodė,
kad per minėtą tarpsnį Sovietams
pavyko įgyvendinti
šiuos tikslus: sustiprinti komu-
nistinę santvarką, socialistinių
kraštų bendradarbiavimą ir tauti-
nį išsilaisvinimą. Kapitalistiniai
kraštai pergyvena pakrikimą.
Jiems nusilpus žymiai sumažėjo
tarptautinė įtampa.

Sovietų delegacijos pirminin-
kas L. Brežnevas iš džiaugsmo
net ašaras šluostė, kai buvo pa-
sirašytas susitarimas pripažinti
sienas, t.y. Sov. Rusijos imperia-
lizmo grobį. 1954 m. pradėta kova
dėl Pabaltijo okupacijos pripa-
žinimo Sovietų požiūriu jau baig-
ta. Dokumentas pasirašytas.

Tas pats Brežnevas graudeno
suvažiavime: "Užsienio politikos
dingstimi nėra viena valstybė ne-
gali kištis į kitos valstybės vi-
daus reikalus".

Sovietai yra neliečiami. Jie ga-
li elgtis kaip tinkami. Vakarie-
čiai vedė ilgą derybų dėl žmo-
nių bendravimo, tikėjosi bent
kiek pralaužti užtvarą tarp Rytų
ir Vakarų, grįžo tuščiomis ranko-
mis. Jie tik padėjo Sovietams pa-
laidoti jų užgrobtų tautų išsilais-
vinimo viltį.

Helsinkio suvažiavimas tik pa-
gelbėjo Sovietams pasitūmėti
į Europos vakarus. Tai primena
ne Vienos kongresą, bet Muen-
cheno susitarimą, kuris pasaulis
sparčiai pastūmėjo į karą.

Atėnuose teisiškai buvusieji aukštieji valstybės pareigūnai. Teismo sa-
lėje stovi Papadopoulos, dešinėje — Makarezos, Pattakos

KRUVINASIS PORTUGALŲ BALETAS

Pradeda reikštis tautos valia

A. J. STANIUS

Vakarų Europos akys įtemp-
tai tebestebi tragiškus Portu-
galijos vidaus įvykius, virtusius
jau kruvinu baletu šokių. Į tą
politinį ir anarchinį šokį yra jau
įsijungusios ne tik politinės ir
terroristinės grupės, bet ir visa
tauta, ypač š. Portugalija, kur
stipri konservatyvinė ir patrio-
tinė dvasia. Prasidėjo kova tarp
tautos valios ir komunistinės
kumštės bei karinio šautuvo.

Jau penkiolika mėnesių, kai
nuversta civilinė diktatūra, ir
vis dar nėra pastovios vyriau-
sybės. Karinės juntos nesutari-
mas ir neryžtingumas, komunis-
tinio elemento veržlumas prive-
dė valstybę ne tik prie ekono-
minio skurdo, bet ir didžiulio
netvarkos: pastatai ir susisiekio
mašinos priemonės deginamos, kas-
dieninės demonstracijos, karių
šūviai, pirmosios žmonių aukos,
užblokuoti keliai — tai labai
greito tempo šokis, ne kasdien,
bet kas valandą duodamas nau-
jas žinias.

Ta anarchija pasinaudoja tik
komunistai, kurie yra gerai į-
pratę drumstame vandenyje pa-
gauti pačias geriausias žuvis. Jie
pasmaugė laisvąją spaudą, įsi-
tvirtino darbo unijose, miestų
savivaldybėse, profesinėse są-
jungose. Ir kas blogiausia — vis
labiau ir labiau pajungia karinę
juntą savo tikslams.

Garsios žurnalistės balsas

Geriausiais nūdieninė Portu-
galijos padėtį atvaizduoja žymi
portugalų rašytoja ir poetė E-
talija Correia. Lisabonos dienra-
siai "A Capital" ji parašė savo
savaitinės apžvalgos straipsnį,
bet to dienraščio spaustuvės ko-
munistai darbininkai atsisakė jį
spausdinti, nes rašytoja per daug
viską kritikuoja. Tas rašyto-
jos straipsnis tuoj pasirodė
prancūzų spaudoje, o jo ištrau-
kas pakartojo vokiečių ir britų
spauda.

Autorė rašo: "Prieš metus
mes žinojome, kas yra karinis
sąjūdis. Mes žinojome, kad ji
sudaro grupė vyrų, kurie
išvadavo savo kraštą, ir ži-
nojome, kad tie vyrai turi vie-
ną veidą. Žinojome, kad karinis
sąjūdis turi 'socialinius tikslus',
ir tas tikslas buvo demokratija.
Kada nustojome karinio sąjū-
dio veidą atpažinti, pasirodė
socialistų veidas ir laisva demo-
kratija buvo pakeista diktuoja-
ma demokratija. Ir taip prieš
tai, negu gavome paragauti k.
sąjūdžio pažadėtus ir į jų pro-
gramą prašytos demokratijos,

dabar turime karinio sąjūdžio
demokratiją, kurios nežinome.

Neginčijama tiesa, kad tau-
ta per rinkimus jau pareiškė,
ko ji nori, bet jos noro nepai-
syta. Karinis sąjūdis, kurio da-
bar nepažįstame, turi savo pa-
slaptas priemones patirti
tautos valią, kuri visai neegzi-
stuoja. Bet mes, tikroji tauta,
turime žinoti — ir tai skubiai.
Sūkis "tauta yra su kariniu są-
jūdžiu", turi tapti "karinis są-
jūdis yra su tauta".

Ir trys be vieno veido

Pasišalinus net penkioms lai-
kinosioms vyriausybėms, kurios
negalėjo savo pareigų vykdyti
dėl karinės juntos ir komunistų
trūkdytų, Portugaliją laikinai
valdo triumviratas: prez. C. Go-
mes, min. pirm. V. Goncalves ir
vidaus saugumo viršininkas
gen. O. Carvalho. Garsioji ko-
lumnistė Correia apie tą trium-
viratą sako: "Mes manome, kad
po krizės (laikinosios vyriau-
sybės pasitraukus) karinio są-
jūdžio veidas vėl pasirodys. Bet
ir trys veidai nerodo vieno ve-
do. Dabartinės aplinkybės tie
trys veidai yra lygūs nuliui. Ko
mes reikalaujame yra tai, kad
matytume vieną veidą, kuriame
atsispindi tautos valia".

Visi Portugalijos reikalų ste-
bėtojai ir komentatoriai sutinka,
kad karinis sąjūdis padarė di-
džiausią klaidą, nepaisydamas
tautos valios, parodytos rinkimų
metu. Tauta pasitiekė socialis-
tais ir laisvaisiais demokratais,
tačiau turėjo būti leista laisvai
jiems tvarkyti valstybės reika-
lus demokratiniu būdu. Panėi-
gus tą tautos valią, kariškiai
atsidūrė jiems nežinomose ir
klaidinančiose kryžkelėse. Da-
bartinių trijų krašto valdovų
nuomonės yra tokios skirtingos,
kad jos niekuomet nebus sude-
rintos. Prez. Gomes po rimtų
įspėjimų NATO ir Helsinkio ko-
ferencijose norėtų eiti viduriniu
keliu. Min. pirm. Goncalves yra
aiškus prokomunistas. Gen.
Carvalho yra šalininkas karinės
diktatūros. Paskutiniai bandy-
mai sudaryti naują civilinę vy-
riausybę ir ilgai pasitarimai su
50 rinkinių aukštųjų karių ne-
davė jokių rezultatų.

Paskutinių dienų riaušės prieš
komunistus rodo, kad portugalų
tautos kantrybė yra išsismusi.
Komunistų pančiai pradami
traukti. Reikia tikėti, kad tau-
tos valia, siekianti laisvo demo-
kratiško tvarkymosi, laimės be
didelio kraujo praliejimo.

net 22.000 žmonių. Ji turi 270 kolonų ir 14 jėgimų,
bet visi jie mums uždaryti.

Žmonių minios plaukia pro šalį. Pasieniais sėdi vy-
rai ir ruko, o moterys renkasi apyrankes, medžiagas,
derasi prie prieskonių maišų ir kartais savo skardžiais
balsais peršaukia vyrus. Jie visi taip greit kalba, kad,
atrodo, visą laiką barasi. Vyrų pliaukšina vienas ki-
tam per ranką, per petį ar apsikabinę trinaisi žandais,
kaip senatikių rusai per Velykas.

— Čia medersa, — vedė pro vartus į mozaikomis
išklotą patalpą Rami. Vidury purškia fontanas ir si-
dabriniais laisais krenta į nedidelį baseiną.

Tai mokykla, kurioje pirmiausia studijuojamas
koranas. Išmokyti ji mintinai trunka 14-15 metų. Stu-
dentai čia ir gyvena. Aplink kiemą kambarių kamba-
riai, viso 100.

Musulmonai yra labai religingi. Koranas Mahome-
to surašyti regėjimai, yra šventa knyga. Hadish —
knyga, kuri apima visą kasdieninį jų gyvenimą. Tuo
būdu, vienoje ar kitoje knygoje, jie suranda atsaky-
mus į visas savo problemas. Jie tiki į Vienatinį Dievą ir
į Mohometą, kuris buvo Jo pranašas. Bet taip pat pri-
pažįsta blogas dvasias ir "Evil Eye".

Prieš melsdamasis musulmonas turi apsiplauti. Jei
nesijaučia padaręs nuodėmės, nusiplauna tik rankas,
bet prasikaltęs turi nusiplauti visą kūną. Penkis kar-
tus į dieną muezin šaukia iš bokšto: Dievas yra visa-
galis. Aš liudiju, kad nėra galingesnio už Alah".

Bet Rami neatrodo labai maldingas. Kai paklausiu,
ar ir jis 5 kartus į dieną meldžiasi, pasikraipo ir
teisina:

(Bus daugiau)

Lietuvių Fronto bičiulių stovykloje Kennebunkporte.

Nuotr. V. Maželis

MOKSLO METAMS ARTEJANT

JONAS JASAITIS

Neskaiciuojant kas metai vasa-
ra ar rudenį spaudoje
spausdinamų kartais įkyrių, nuo
bodžių ir pasikartojančių atos-
togių kelionių aprašymų, yra
reikalų, kuriuos reikia kas me-
tai minėti, gvildinti ir kelti, ne-
bojant minčių pasikartojimo ar
net įkyrumo, nes tai verčia da-
ryti paties reikalo svarbą.

Kas metai mokslo metų pradžiai artėjant, iškyla svarbus ir
reikšmingas reikalas — lietuviš-
kas švietimas. Todėl lietuviško
švietimo klausimus pravartu
pajudinti dar prieš mokslo metų
pradžią, kad mokyklinio amžiaus
vaikus turintieji tėvai rastų pa-
skatą apsispręsti vaikus leisti į
lietuviškus šeštadienius ar kas-
dienines mokyklas ir kad būtų
gyvas pats lietuviško švietimo
klausimas.

Mokykla ir bendruomenė

Kartais girdime vis dažnėjan-
čius pareiškimus, kad rūpintis
lietuvišku švietimu ir lietuviškų
mokyklų išlaikymu turi mokyk-
linio amžiaus vaikus turintieji

tėvai, na, ir užsispyrusiai moky-
ti norį mokytojai. Lietuviškumą
perduoti kitai kartai yra reika-
las tų, kurie tą kartą augina.
Tokie pareiškimai yra visiškai
klaidingi.

Lietuviška mokykla yra tau-
tiškai gyvos bendruomenės ne-
atskiriama dalis, nes tautinės
gyvybės išlaikymo darbe mo-
kykla yra labai svarbus veiks-
nys. Todėl lietuviškų mokyklų
veikimas ir jų išlaikymas yra vi-
sos bendruomenės rūpestis, o ne
vien tėvų ir mokytojų.

Artėjant mokslo metų pradžiai
bendruomenei vadovaujan-
čios institucijos turėtų pasirū-
pinti, kad lietuviškų mokyklų
klausimas būtų gyvas ir plačiai
žinomas. Būtų pravartu, kad
būtų daroma tai, kas anksčiau
daryta: bendruomenės vadovy-
bė atskiru atsišaukimu praneša
apie mokslo metų pradžią lietu-
viškose mokyklose ir paskatina
tėvus į lietuviškas mokyklas
leisti savo vaikus ir visus lietu-
vius prisidėti prie mokyklų iš-
laikymo. Apygardose atskiru

skelbimu pranešama visų apy-
gardoje veikiančių mokyklų ad-
resai ir mokinių registracijos
laikas.

Mokinių registracijos laiką
kiekviena mokykla skelbia at-
skirai, bet būtų naudinga, kad
būtų parodytas bendruomenės
institucijų domesys visoms mo-
kykloms.

Lietuviškam mokymui gyvinti

Be šeimos ne vien lietuviška
mokykla prisideda prie vaiko
lietuvių kalbos mokymo, bet ir
lietuviškos mokyklinio amžiaus
vaikų organizacijos, kaip skau-
tai ir ateitininkai. Nors stovyk-
lose lietuvių kalba yra tik ofi-
cialioji, bet ne stovyklaujančių
tarpusavio kasdieninė. Tačiau į-
vairios programos ir kitoki su
kalba surišti pasireiškimai yra
priešais lietuviškos mokyk-
los. Manau būtų įmanoma, kad
švietimo taryba, bendradarbiau-
dama su mokyklinio amžiaus
vaikų organizacijų vadovybė-
mis, paruoštų lietuviško moky-
mo programas pritaikytas orga-
nizacijoms. O taip pat parūpin-
tų ir tinkamas mokymo priemo-
nes.

Mūsų bendruomenėje dažnai
vyksta taip, kad vieną sukurtą
instituciją keičiame kita, bet ne
tobulinam ar papildom pirmąją,
vieną renginį keičiame kitu ir
pan. Tokiu būdu vietoj veikusio
Kultūros fondo įsteigėme Kul-
tūros tarybą. Vietoj Kultūros
kongresų pradėjome rengti
mokslinius simpoziumus ir, žiū-
rint į ateitį, nematyti nei kon-
gresų, nei simpoziumų. Taip pat
ir švietimo srityje, vietoj sriti-
nių lietuviškų mokyklų mokyto-
jų suvažiavimų, turime mokyto-
jų studijų savaitę.

Kasmetinė mokytojų studijų
savaitė be abejo yra vertingas

Romas Giniotis

Mirus staiga mūsų mielajam veikėjui, girininkui

A. + A. JURGIUI KLIMKAIČIUI mirus,

jo liūdinčiai ŽMONAI, DUKROM ir kitiems giminėms
nuoširdžią užuojautą reiškia ir kartu liūdi

Mažosios Lietuvos Lietuvių Draugija

Brangiai mamutei

A. + A.

JADVYGAI PRAPUOLENIENEI mirus,

dukrai ALDONAI ir sūnams reiškia gilią užuojautą.

Stefa, Karolis ir Kęstutis Baliai

A. + A. JURGIUI KLIMKAIČIUI mirus,

jo dukrai, mūsų mielai sporto vadovei, NIJOLEI BER-
NARDZIK ir jos šeimai reiškia giliausią užuojautą.

Vėtrės Tinklininkės

inašas į švietimo sritį. Tačiau,
nebojant didelio dalyvių skai-
čiaus, jose dalyvauja, palyginti,
ne per daugiausia JAV ir Kana-
dos lietuviškose mokyklose dir-
bančių mokytojų. Todėl kyla
mintis, ar nevertėtų atgaivinti
srities kasmetines ar dvimetines
švietimo darbuotojų konfe-
rencijas. Jose dalyvautų lietu-
viškose mokyklose dirbą moky-
tojai, mokyklinio amžiaus vai-
kų organizacijų atstovai, tėvų
komitetų nariai ir LB apylinkių
valdybų nariai švietimo reika-
lams. Tokiu būdu būtų jungia-
ma į švietimo reikalų aptarimą
ir svarstymą visi lietuviški
švietimo besirūpinant vienetai ir
tai prisidėtų prie lietuviško
švietimo reikalų platesnio nagri-
nėjimo ir gyvinimo.

Prieš skambutį

Rugsėjo pradžioje suskambės
skambutis, kviečias lietuviškus
lietuviškų mokyklų klases. Ky-
la klausimas — kiek mokinių
ateis, ar klases bus pripildytos?
Į šį klausimą atsakyti gali tė-
vai, apsisprendę už tautinį išli-
kimą.

Suprantama, kad lietuviška
mokykla vaiko lietuviškai kal-
bėti neišmokys, jeigu namuose
su juo nebus lietuviškai kalba-
ma. Bet mokykla sudaro moky-
mosi aplinką, duoda mokymui
gaires ir pagrindus ir patikrina
žinias. O tai jau yra daug ir
vien dėlto būtina vaikus leisti į
lietuvišką mokyklą.

Daugumas lietuvių tėvų, tu-
rinčių mokyklinio amžiaus vai-
kus, juos į lietuviškas mokyklas
leidžia. Tai gražu ir džiugu. Bet
yra apčiuopiamas skaičius ir ne-
leidžiančių.

Kas metai prieš suskambant
lietuviškų mokyklų skambučiui
verta prisiminti šį svarbų lietu-
viško švietimo reikalą ir daryti
viską, kad visi lietuviai vaikai
lietuviškosios mokyklos skam-
butį išgirstų. Ypač reikia kreip-
ti dėmesį į tuos tėvus, kurie ne-
leidžia savo vaikams išgirsti lie-
tuviškos mokyklos skambučio.
Visi turėtume apsispręsti už
tautinės gyvybės išlaikymą, o
lietuviška mokykla yra svarbus
ir nepakeičiamas veiksnys tau-
tinei gyvybei išlaikyti.

A. + A.

VALYTEI JOKUBAUSKIENEI mirus,

jos vyrą STASĮ užjaučiame ir visai liūdinčiai šeimai
stengiamės pareikšti paguodos žodį.

Vera ir Bronius Juškiai
Angelė ir Antanas Kašubai

Deltona, Florida

A. + A.

VALEI JOKUBAUSKIENEI mirus,

mūsų prietelį inž. ST. JOKUBAUSKĄ ir jo šeimą, liku-
siems giliame skausme, nuoširdžiai užjaučiame.

Česlovas ir Ada Staniuliai
krikšto sūnus Aras ir Irena

A. + A. ANELEI VALANTIEJENEI mirus,

mielus DANUTĘ ir EDVARDĄ ERINGIUS giliai už-
jaučiame ir kartu liūdime.

Kęstutis ir Olga Jauniškiai

A. + A.

VALEI JOKUBAUSKIENEI mirus,

jos vyrą STASĮ, dukrelę JURATĘ ir sūnų VYTAUTĄ
užjaučiame ir kartu liūdime.

Bronė ir Jonas Kovai

A. + A.

VALEI JOKUBAUSKIENEI mirus,

jos vyrą STASĮ, dukrą JURATĘ, sūnų VYTAUTĄ ir
jų šeimą nuoširdžiai užjaučiame.

Vytautas ir Julija Kasniūnai, jr
Jonas ir Valerija Pieiriai
Vytautas ir Ieva Kasniūnai, sr.
ir jų šeimos

Jaunuoliška Lietuva ano meto jaunuolių
išgyvenimuose

ANAPILIO PAPĖDĖJE

Karolis Pažėraitis

Šiame romane aprašo Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo
metus 1918-1922 mokslus einančio jaunimo nuotaikas, atšau-
dams mūsų atmintis daug žinomų ir nežinomų asmenų.

Knyga kainuoja \$5.00. Gaunama "Drauge" ir per mūsų spau-
dos platintojus.

DRAUGAS, ketvirtadienis, 1975 m. rugpjūčio mėn. 14 d. 5

NIEKAS NEŽINO GAZOLINO KAINOS

Neseniai Federalinės energi-
jos administratorius Frank G.
Zarb, įspėjo šio krašto žmones,
kad gazolino kaina laike dviejų
metų pakils iki 70 centų už ga-
lioną. Demokratų vadas senatė

Mike Manafield — bus arti vieno
dolerio. Roy Cross iš Georgijos,
aukštas gazolino kompanijų pa-
reigūnas skelbia — 1 dol. galio-
nas beveik realybė.

Manhattan, kelios mylios nuo
New Jersey jau senokai žmonės
moka 75 centus už galioną ga-
zolino.

Z. V.

A. + A. EMILY WEST

DIJOKAITĖ

Gyveno 2711 W. 59 Street, Chicago, Illinois.

Mirė rugp. 10 d., 1975, 9 val. vak., sulaukus 63 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje.

Pasiliko dideliame nuliūdime draugai ir pažįstami. Laido-
tuvėmis rūpinasi George ir Peggy Vlach.

Kūnas bus pašarvotas penktad., 1 val. popiet Lack-La-
ckawicz koplyčioje, 2424 W. 69 Street.

Laidotuvės įvyks šeštad., rugp. 16 d. iš koplyčios 10 val.
ryto bus nulydėta į Lietuvių Tautines kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus: gimes, draugus ir pažįsta-
mus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Draugai.

Laid. direkt. Steponas C. Lack ir Sūnūs. Tel. 737-1213.

Laidotuvių direktoriai

MAŽEIK & EVANS
6845 SOUTH WESTERN AVENUE
TRYNS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MASINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME
— TEVAS IR SŪNUS —

TRYNS MODERNISKOS KOPLYČIOS

2533 West 71st St. Tel. Grovershill 6-2345-6
1410 S. 50th Ave., Cicero TOWNhall 3-2108-09

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

E U D E I K I S

Laidotuvių Direktorai

DOVYDAS P. GAIDAS — GERALDAS F. DAIMID

TRYNS MODERNIOS KOPLYČIOS

4330 South California Avenue
Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas YArds 7-1741

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

ANTANAS M. PHILLIPS

8307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) IR SŪNŲ

2314 W. 23rd PLACE Tel. Virginia 7-6877
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
11023 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4470

PETRAS BIELJONAS

4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. Lafayette 3-3572

POVILAS J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

JURGIS F. RUDMIN

8319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-39

VASAITIS — BUTKUS

1444 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLYmpic 3-1000

APYLINKINIAI MUS

× Frank D. Savickas, Illinois vastybės senatorius, praėjusią savaitę pasirašytą Europos saugumo sutartį pavadino pasitikėjimo išdavyste. Senatorius taip pat žada kreiptis į prezidentą G. Fordą, kad jis nutrauktų sutartį ir toliau pripažintų pavergtų tautų — Lietuvos, Latvijos ir Estijos diplomatines atstovybes Amerikoje.

× Vyr. sktn. Petras Molis ir v. s. J. Maslauskas, Anglijos lietuvių skautų vadovai, yra nuvykę į XIV pasaulinę skautų stovyklą — Jamboree Norvegijoje, kur šiuo metu stovyklauja 17,280 skautų, suvažiavusių iš 91 krašto. Atsiųstame sveikinime „Draugui“ mūsų skautų atstovai rašo: „Mes neleidžiame užmiršti skautams, kad Lietuva ir lietuviai skautai gyvi ir jų nurašyti negalima. Reikia pasakyti, kad susidomėjimas lietuviais ir kitų pavergtų tautų skautais stovykloje yra didelis“.

× A. a. Julija Pukelienė saigiai mirė ir bus laidojama iš St. Christina par. bažnyčios. Jos vie na duklė — ses. Alma yra pranciškiečių vienuolijos narė. Velionė buvo didelė veikėja, ypač daug dirbusi pranciškiečių seserų rėmėjų Chicago apskrityje.

× „Chicago Tribune“ vakar dienos numerį, laišku skyrus, paskelbė lietuviškas Nijolės M. Urba laišką, kuriame ji išreiškė protestą dėlto, kad to laikraščio VIII. 4 laidoje po vienu paveikslu buvo padėtas paršas: „Rusai leties metikas Janis Donnins“. Laiško autorė rašo, kad jau pati pavardė rodo, kad Donnins yra latvis, o ne rusas, „lygiai kaip aš esu lietuvė“. Pabaigoje ji dar pridėjo, kad neatsižvelgiant į tai, kas Helsinkijs su pabaltiečiais buvo padaryta, šių tautybių žmonės nėra nusidėję savo tautybės ir nėra nusidėję rusais.

× Nepamirškite lietuviškos knygos ir vasaros metu. Tikrai gerų naujų ir senesnių lietuviškų knygų galima gauti „Drauge“. Pareikalavusius katalogas stundiamas nemokamai.

× Dr. Romas ir Katherine Giniočiai, Waukegan, Ill., įvertindami „Draugo“ pastangas teisingai informuoti savo skaitytojus, įteikė 10 dolerių auką savo dienraščiui stiprinti. Labai ačiū.

× Konstancija ir Viktoras Aukšemiai, Landsdale, Pa., dėkodami už malonų priėmimą ir supažindinimą su spaudos darbais, per dukrą Ireną Serelienę, prisiuntė „Draugui“ auką \$10.00. Aukšemiai, prieš kurį laiką, atostogavo Chicagoje ir ta proga aplankė „Draugą“.

× Dr. Vl. Blažys persikėlė į naują kabinetą: Marquette Medical Center, 6132 So. Kedzie Ave., tel. WA 5-2670. Pacientus priims naujoje vietoje nuo rugp. 16 d. (pr.)

× Vyresnio amžiaus porai arba vienam vyrui išnuomojamas 3½ k. butas II aukšte Brighton parke. Skambinti po 6 v. v. tel. 523-5747. (sk.)

× Kiekvienas spaudos bendradarbis gaus naudingą informaciją naujoje knygoje „Žurnalistika“, kurią parašė 30 pirmųjų mūsų laikraštinių ir įvairių specialistų. Gaunama „Drauge“, kaina 6 dol. (pr.)

REIKALINGA INDŲ PLOVEJA-AS.

Skambinti bet kuriuo laiku. Tel. — 778-7707

× Sol. Bernardas Prapuolenis, palaikęs savo motiną a. a. Jadvygą Prapuolienę, po 10 dienų turėjo išvykti su koncertais į Pietų Ameriką. Išvyko kartu su sol. Nerija Linkevičiūte ir pianiste Ramona Apeikyte. Jis rašo, kad, nors sunku tokia liūdna nuotaika iš Chicago išvykti, Veneculoje koncertai labai puikiai pavyko. Rugpjūčio 8 d. išskrido į Sao Paulo, Braziliją, koncertuoti.

× Mindaugas Kašuba, JAV kariuomenės leitenantas, baigęs 1973 m. aeronautikos inžinerijos mokslus, tryliką mėnesių išbuvo Amerikos orinės apsaugos tarnyboje, P. Korėjoje. Grįždamas į savo bazę, sustojo pas tėvus Cicero, Ill. ir kartu su savo žmona Linda ir motina Albiņa Kašubiene, „Draugo“ artima bendradarbe, aplankė „Draugą“.

× Lietuvių namų savininkų draugija su keliomis amerikiečių draugijomis rugpjūčio 16 d., šeštadienį, ruošia penkių namų pardavimo įstaigų piketavimą. Visus Marquette Parko gyvenvietes kviečia dalyvauti. Renkasi 10 v. r. prie Marquette Road ir Richmond St.

× Feliksas Mackevičius, čekiškiams gerai žinomas buvęs Brighton kėpyklos savininkas, šiuo metu gyvena Hot Springs, Ark. Čia gyvendamas džiaugiasi „Draugo“, kurį skaito ilgus metus. Ir šiuo metu, atnaujindamas prenumeratą, prisiuntė 7 dolerių auką. Labai ačiū.

× Lietuvos Dukterų Draugija praneša, kad rugp. 10 d. mirė Cicero gyventojas Jonas Bugvilonis. Apie jo laidojimą prašom pasiteirauti Vance Funeral Home tel. 652-5245. (pr.)

× NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais. Mutual Federal Savings 2212 West Cermak Road. Telefonas VI 7-7747. (sk.)

CHICAGOS ŽINIOS

LOKYS NUZUDE MERGAITĘ

Karnavalo lokys, 280 svarų, mirtinai sukančijo 1½ m. mergaitę Mary Ann Johns. Nelaimė įvyko Stewardson, Ill., kur mergaitė buvo su tėvais. Dirbančiais prie to karnavalo. Lokys buvo pririštas prie medžio 15-kos pėdų grandine.

GRĄŽINO PIRMININKĄ

Teismas laikinai vėl grąžino J. M. Johnsoną į Chicago Policijos konfederacijos pirmininkus. Narių dauguma susirinkime buvo ji iš pirmininkystės pašalinusi.

ASTRONAUTAI CHICAGOJE

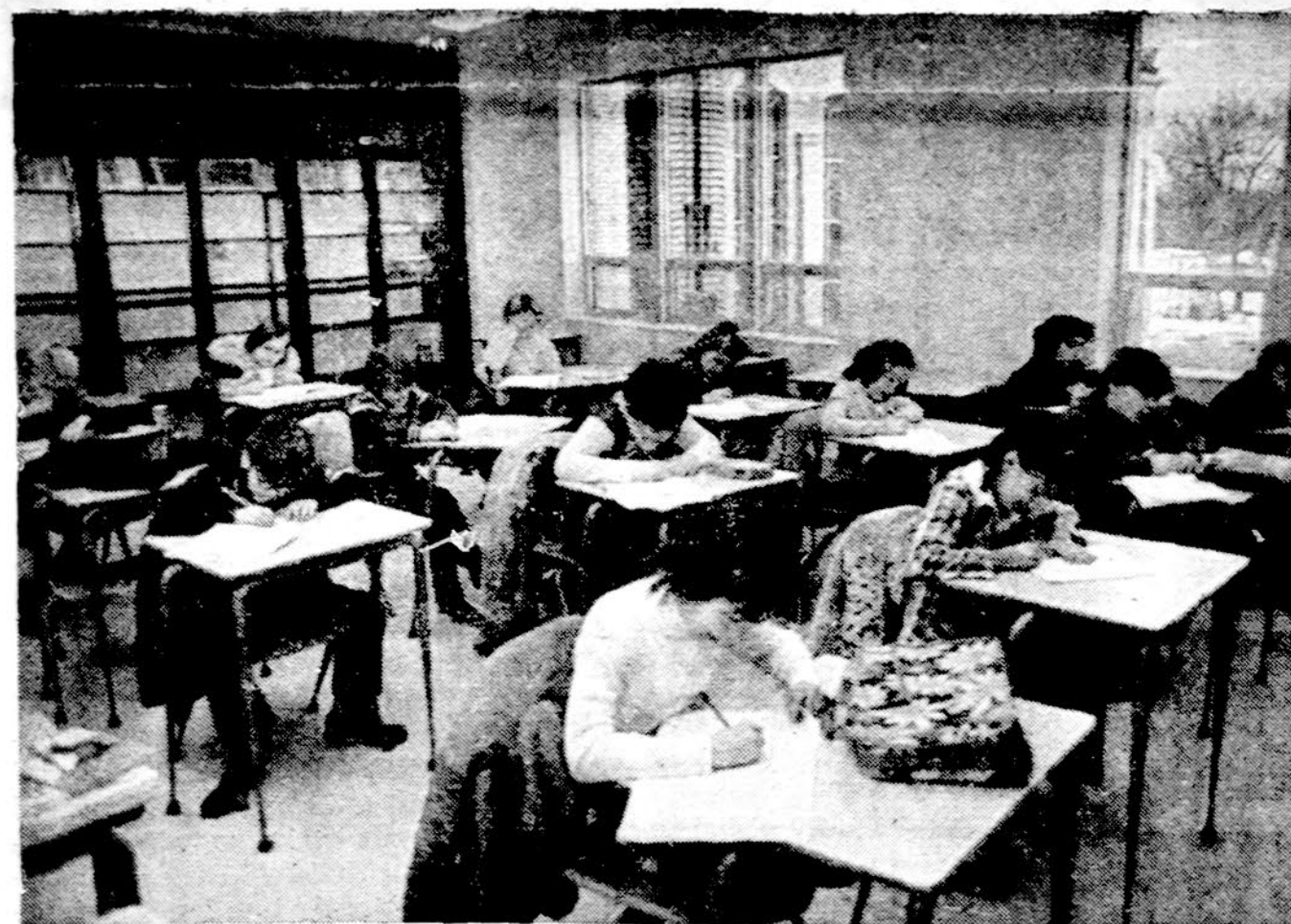
Chicago meras Daley paskelbė, kad Sojuzo kosmonautai A. Leonov ir V. Kubasov, bei Apollo astronautai Th. Stafford, D. Slayton, V. Brand sutiko atvykti į Chicago rugs. 4 d.

KOMPUTERIS IR MOKYKLOS

Chicago miesto mokyklų vadovybė už 3.5 mil. dol. įsigys kompiuterį, kuriuo bus reguliuojami išmokėjimai atlyginių. Tai padės išaiškinti nereikalingas tarnybas ir per metus miestui sutaupyti apie 400,000 dol.

SAUGOTIS APGAVIKŲ

Kūrenamų dujų bendrovė Peoples Gas Co. praneša, kad yra Chicago apylinkėse apgavikų, kurie gyventojams siūnia korteles, lyg iš kompiuterio sistemos, siūlydami nemokamai patikrinti šildymą. Gavę sutikimą, atvyksta ir sako, kad reikia taisyti ar pakeisti naujais įtaisais ir čia pat paėmą pinigų. Dujų bendrovė primena, kad jos

Vasara artėja prie pabaigos. Greitai vėl suskambės mokyklų skambutis. Dariaus Girėno lit. m. los 5-tas skyrius, Jaunimo centre.

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBES

— A. a. Walter Paulauskas mirė liepos 22 d. Tewksbury, Mass. ligoninėje. Apie jo mirtį pranešė vietinė amerikiečių spauda, pažymėdama, kad velionis buvo Kazimiero ir Teodoros Raubaitės Paulauskų sūnus, prieš keliasdešimt metų atvykęs į Ameriką ir nuo 1925 metų gyvenančių Lowelyje, Mass. Velionis buvo aktyvus lietuvių organizacijų ir Sv. Juozapo liet. parapijos narys. Švento Vardo dr. jos pirmininkas, įvairių klubų darbuotojas. Amer. lietuvių R. katalikų susivienijimo veikėjas.

— Philadelphiaje buvo susirinkę Balso atstovai iš Baltimoro, Washingtono ir Philadelphia apskrities steigimo reikalu. Susirinkimą pradėjo jo iniciatorius BALFO direktorius dr. Feliksas Andriūnas, tardamas įva-

dinį žodį. Balso apskrities steigimo reikalu pasisakė 12 atstovų. Nuomonės išsiskyrus, klaušimas buvo sprendžiamas balsavimu. Už steigimą pasisakė 8, prieš — 14 atstovų. Susirinkimui pirmininkavo Adolfas Gailgalas, sekretoriavo Antanina Spakauskienė.

— Wisconsin valstijos pramogų leidiny „Fun Guide“ yra įdėta ir pieno karalaitės Joanos Markevičiūtės nuotrauka. Rašoma, kad ji yra baigusi universitetą Madison, Wisc., istoriją ir žurnalistiką. Mėgstanti europietišką futbolą, lietuviškus barščius, klasikinę muziką, grojanti gitara. Ji yra jauniausia šeimoje, be jos dar yra Algirdas, Vytautas, Elvyra, Nijolė ir Algytė. Tėvas Algirdas Markevičius turi gyvulių auginimo ūkį.

— Kun. Kornelijus Bučmys, OFM, „Darbininko“ savaitraščio vyr. redaktorius, išvyko atostogų, kurių didesnę dalį praleis Kalifornijoje.

— Amerikos Raudonojo Kryžiaus vadovybė pranešė JAV LB krašto valdybai, kad jos įteiktas raštas lietuvių kalinių Sovietų kalėjimuose reikalu ir prijungtas kalinių sąrašas buvęs įteiktas tarptautinio Raudonojo Kryžiaus vykdomajam komitetui. Krašto valdybos vicepirm. Rimas Česionis rūpinasi kalinių gelbėjimo akcija.

— Antanas Gustaitis, lietuvių humoristinės poezijos meistras, iš Bostono, Mass., kartu su žmona buvo atvykęs į Los Angeles, Calif., aplankyti sūnaus ir marčios, kurie gyvena Camarillo, Calif., ir yra gražiai įsikūrę. Gustaitis Los Angeles mieste turi daug pažįstamų ir kolegų, kurie tikrai neleidžia miegliams svečiams nuobodžiauti.

— Pennsylvanijos viešosios televizijos tinklas, apimęs septynias televizijos stotis, ruošia penkis pusvalandines programas tema „Pennsylvania — etninis portretas“. Kalbinę programos dalį rašo žinomas autorius Arthur Lewis, kilęs iš lietuvių gausiai gyvenamo Maha-

Dainavos metinės šventės metu liepos 27 d. šv. Mišias už rėmėjus atnašavo kun. K. Pugevičius ir kun. V. Dubušis. Nuotr. Jono Urbono

CHICAGOJE IR APYLINKESE

EILINIAI SEKMADIENIAI LIETUVIO SODYBOJE

Kiekvieną šiltą vasaros sekmdienį Sodybos įnamiai renkasi sodo aikštėje prie stalų su įsmeigtais į juos skėčiais nuo saulės, laukdami lankytojų. Rugpjūčio 10 d. Alvudo sumanymu buvo laukiama ir vaikų su jiems pritaikyta programa. Nesulaukus pasižmonėjimas vyko kultūrinėje plotmėje su liudies dainomis, Anelės Kirvaitytės atliekanti. Dr. J. Adomavičius paskaitė ištrauką iš Juozo Paukštelio romano apie arklių naktigonę Lietuvoje, atskleidžiamas romantinių ganyklos vaizdą nakties tyloje. Grožvyda Giedraitytė perteikė savo tėvo rašyt. Antano Giedraus simbolines pasakėčias „Dramblis ir stirna“ ir „Dėdė ir sūnėnas“. Dr. Adomavičius jas komentavo, kaip pamoką žmonėms. Juzė Marinkienė skaitė savo poeziją „Lietuva, tu mano numylėta“.

Padangėms ėmus niauktis, Alfars Brinka geram ūpiui palai kyti, apsiėmęs ir nusigrima vęs klounu, apjojo ant šunies aplink sodybas sodą su skambalu rankoje. Ir dar linksniau nutaikė visus klouniškai šokdamas polką į dainos ritmą, Anelės Kirvaitytės dainuojant „Sėriau, sėriau sau žirgelį“.

Pradėjus lieti lašnoti, persikelta į seklų, kur Dilys padeklamavo Maironio „Miškas ir lietuvis“ ir „Vilnius prieš aušrą“. Dr. Adomavičius kalbėjo apie numetimą svorio ir davė patarimus. J. Marinkienė tęsė savo poeziją. Alfars Brinka baigė pažmonį eilutė Antano Gustaitio satyrą „Sudiev, kvietkeli“, „Lietuviais esame mes gimę“ ir kt.

Per visą laiką nuo vidurdienio Marijos Bosienės užkandinėje netrūko užkandžiutojų. Čia pat pasiprašiusiems dr. Adomavičius tikrino kraujo spaudimą, registruojant Al. Krampiausius. Kol šių metų gražioji vasara tęsiasi, negalintiems iš miesto toliau nukakti, vėta praleisti sekmdienį vaiskame gelyne ore lietuviškumu alsuojančioje aplinkoje Lietuvos sodyboje.

O. Alginienė

NEPAPRASTAS MARQUETTE PARKO NAMŲ SAVININKŲ SUSIRINKIMAS

Rugpjūčio 8 d., Marquette Parko parapijos salėje įvyko gausus lietuvių namų savininkų susirinkimas, kurį pradėjo ir pravedė pirmininkas Juozas Bacevičius, pateikdamas platų pranešimą apie apylinkės stabilizavimąsi ir įvairius netikėtumus bei gaudus. Jis kvietė visus savininkus laikytis vieningai, neklausyti skleidžiamų gandų, kuriuos pradėjo skleisti kai kurie nuosavybių pardavėjų tarpininkai, kurie tą daro pasipelnymo tikslais.

Pastebėjus gandų skleidėjus greitai pranešti valdybai, kuri tinkamai reaguos. Pradėjo skliti gandai, kad parduodama „Paramos“ krautuvė. Susirinkime vienas iš „Paramos“ savininkų Jurgis Janušaitis gaudus paneigė. Jis pareiškė:

— „Paramos“ bendrovė visai nemano nuosavybę parduoti. „Parama“ gyvuos ir laikysis drauge su lietuvišiais. „Parama“ yra ne tik lietuvių prekybos centras, bet drauge ji yra ir lietuvių kultūros centras.

Susirinkimas į Janušaitio pareiškimui pritarė gausiais plojimai.

Vicepirm. Jonas Stonkus padarė pranešimą iš pasitarimo su amerikiečių namų savininkų organizacijomis, kurios nutarė Marquette Parko apylinkėje piktetuoti 5 nuosavybių pardavimo įstaigas ir iš jų reikalauti pasižadėjimo, kad neviliojyt netinkamų namų pirkėjų pigiomis paskolomis, kurias duoda FHA Loan bendrovė. Susirinkimas nutarė 5 mėnėtas namų pardavimo įstaigas piktetuoti rugpjūčio 16 d., šeštadienį 10 v. ryto.

Namų savininkai ir tie, kuriems rūpi Marquette Parko išsilaikymas renkasi prie Marquette Road ir Richmond gatvių kampo iš čia bus protesto eiseną už mūsų kolonijos išlikimą.

Namų savininkų draugijos valdyba kviečia visus lietuvius gausiai dalyvauti. J. Kaunas

ARGENTINOJE

— Susivienijimas Lietuvių Argentinoje paminėjo savo mirusius narius gedulingomis pamaldomis lietuvių parapijos bažnyčioje. Šv. Mišias atlikė kun. Aug. Steigvilas, pasakydamas taip pat pritaikintą pamokslą. Pamaldų metu giedojo Sv. Cecilijos choras vadov. P. Gudelevičiaus. Po Mišių buvo atgiedotas responsas, o po to visi prisiriarti prie lietuviško kryžiaus parap. sodelyje, kur buvo padėtas vainikas, nešamas SLA veteranų Simonaičio ir Pilypo, lydinč vėlavoms, kurias nešė tautiniai rūbais pasipuodę SLA jaunimas. Čia dar kartą buvo pasimelsta, sugiedota Viešpaties Angelas. SLA pirm. R. Stalioraitis perskaitė mirusių narių sąrašą, pasitraukusių iš šio gyvenimo vienu metų laikotarpyje nuo praeitų metų liepos 9 d. Pagrindinę kalbą pasakė SLA veikėjas A. Arlauskas. Nuo praeitų metų liepos 9 d. iki šių metų tos pačios datos mirė šie SLA nariai: Andrius Tunikaitis, Petras Pinkevičius, Stasys Antanavičius, Vincas Lisauskas, Bronius Likas, Marcelė Plasternikienė, Aleksandras Gudmonas ir Augustas Kostas.

— Jaunimo kongreso stovykloje Villa Marista vienuolyne, netoli Buenos Aires, kiekvienai dienai numatyta atskira tema. Viena diena bus skiriama Jaunimo kongreso tikslams aptarti, toliau — Lietuva dabar. Lietuvos jaunimas, lietuvių kultūros veiklą ir pavergtos Lietuvos gyvenimą.

— Pittsburgo mėnraščio „Ethnic American News“ redakcija kreipėsi į JAV LB krašto valdybą, kviesdama lietuvius jame bendradarbiauti. Redakcija spausdins straipsnius, liečiančius JAV lietuvių veiklą ir pavergtos Lietuvos gyvenimą.

čiai. Dienos temos bus pristatytos specialiais pranešimais ir įvairiomis garsinėmis bei vaizdinėmis priemonėmis. Šiai stovyklos programos daliai vadovauja Eugenija Rudytė, šiuo metu besilankanti JAV. JK Stovykla įvyks gruodžio 19-25 d.

— Milijonas pesų Jaunimo kongresui, skaičiuojant Amerikos dolerius, nėra labai didelė suma, ypač kai juos sudėję Argentinos lietuviai vėl pergyveno naują valiutos nuvertinimą. Argentinoje visvien toliau vyksta lėšų telkimas. Tas milijonas buvo surinktas Jaunimo kongreso finansų komisijos pastangomis ir įteiktas JK komiteto vadovybei, kuri didesnę pinigų dalį įteikė kaip rankpiniginį Villa Marista vienuolynui. Ten gruodžio 19-25 d. vyks Jaunimo kongreso stovykla, kurioje tikimasi apie 500 jaunų lietuvių iš viso pasaulio kraštų.

— Jaunimo kongreso plakatai jau atspausdinti ir išsiųsti į įvairius kraštus. Spausdinimu rūpinosi Argentinos JK komitetas III PLJK plakato autoriai yra Birutė Mačianskienė ir Alfredas Stanevičius abu iš Montevideo, Urugvajaus.

— Argentinos Jaunimo kongreso komitetas susirinko posėdžio liepos 9 d. pas Nelią Burbaitę. Aptartų reikalų eilėje buvo ir netrukus įvyks JK atstovų rinkimai, lietuvių kalbos kursai, koncertai kongreso reikalams lėšas telkti ir kiti reikalai. Dalyvavusių tarpe buvo ir Rasa Šoliūnaitė iš Chicago. Ji talkina Argentinos jaunimui kongresą paruošti.